

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av kyrkans pensionslagstiftning**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I anslutning till förslaget till ändring av statens pensionssystem föreslås att i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan görs de ändringar som föranleds av tillämpningen av statens pensionssystem på kyrkans pensioner.

Enligt förslaget skall ett särskilt stadgande om pensionsålder inte längre intas i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan, utan om pensionsåldern gäller vad som stadgas i lagen om statens pensioner.

Enligt det s.k. utlösningssadgande som tagits in i lagen om statens pensioner föreslås att i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan intas ett stadgande enligt vilket en person oberoende av ålder har rätt till ålderspension enligt nämnda pensionslag om han har beviljats ålderspension via något annat offentligt pensionssystem. Utlösningssadgandet skall endast gälla ålderspension som beräknats med tillämpning av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner eller motsvarande stadganden i de lagar som nämns i lagens 8 § 5 mom.

Dessutom föreslås att det i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan för tydlighetens skull fogas en definition av när ett anställningsförhållande vid tillämpning av nämnda pensionslag anses ha inletts och avslutats. Det

föreslås också att till lagen fogas vissa stadganden som gäller förfarandet vid beviljandet av pension och återkrav av pension och som ingår i lagen om statens pensioner.

Det föreslås att det stadgas om en bestående skyldighet att betala arbetstagares pensionsavgift för den som omfattas av kyrkans pensionssystem. Pensionsavgiftsprocenten skall bestämmas enligt lagen om pension för arbetstagare.

I lagens ikraftträdelsestadgande skall ingå undantagsstadganden om dem som är berättigade att välja s.k. särskild pensionsålder.

Genom en särskild ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av 2 och 3 §§ pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (1601/92) föreslås i överensstämmelse med den föreslagna ändringen av ikraftträdelsestadgandet i lagen om statens pensioner att 2 § i nämnda lag inte skall gälla tjänsteinnehavare och arbetstagare som är födda före 1940. Tillika föreslås, att lagens 3 § 2 mom. tillämpas på pensionsfall som inträffat efter det att lagen har trätt i kraft.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft samtidigt med de ändringar som föreslås i statens pensionssystem, dvs. vid ingången av 1994.

MOTIVERINGAR

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Föreslagna ändringar i lagen om statens pensioner

Enligt 1 § (564/89) pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan har den som står i tjäns-

te- eller arbetsförhållande till evangelisk-lutherska kyrkan, en församling inom den, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar, om inte något annat följer av nämnda lag, rätt till ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltidspension i tillämpliga delar enligt de stadganden som gäller för personer i tjänste- eller arbetsförhåll-

lande till staten. Av denna anledning kommer de stadganden som gäller rätten till pension i lagen om statens pensioner i allmänhet att tillämpas på kyrkans pensionssystem utan att kyrkans pensionslag behöver ändras.

Regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om statens pensioner (RP 96/1993 rd.) avläts till riksdagen den 18 juni 1993. Propositionen har som mål att ändra pensionsskyddet för dem vars anställning omfattats av statens pensionssystem vid årsskiftet 1992/1993 så att det gradvis når ungefär samma nivå som grundvillkoren i arbetspensionssystemet. Enligt propositionen skall de persongrupper som har anställning begränsas i fråga om pensionsförmånerna på basis av födelsetiden. De som är födda före 1940, dvs. de som är minst 55 år, har kvar sitt pensionsskydd enligt den nuvarande lagen. Det föreslås att pensionsåldern för dem som är födda 1940—59 gradvis höjs från 63 år till 65 år och att pensionens målsatta nivå gradvis sänks från 66 procent till 60 procent beroende på den anställningstid som de vid utgången av år 1994 kan räkna till godo för statens pension.

Det föreslås att den nedre åldersgränsen för individuell förtidspension för dem som är födda efter 1939 höjs från 55 år till 58 år. Vidare föreslås att pensionstillväxten blir snabbare än normalt för äldre personer som fortsätter att arbeta samt vissa ändringar som är ägnade att underlätta pensionstagares återgång till arbetet. För det fall att intjänandet av pensionen avbryts av bl.a. arbetslöshet, rehabilitering eller yrkesutbildning före ingången av 1994 föreslås det att pensionsskyddet kompletteras med ett arbetspensionstillägg. Det föreslås även en översyn av villkoren för arbetslöshetspension och en förlängning av den tid under vilken ett förhandsbeslut om individuell förtidspension är bindande.

För alla som har fortlöpande anställning den 31 december 1992 och vars anställning utan avbrott fortgår till pensionsfallet tillväxer pensionen med 2,2 procent per år till den 31 december 1994. I fråga om pensionsskyddet för personer födda före 1940 föreslås det inga ändringar, vilket betyder att deras pension också från och med 1995 fortsättningsvis tillväxer med 2,2 procent per år. Det föreslås att pensionstillväxten när det gäller personer födda före 1940 som avgår före pensionsfallet skall vara 2,0 procent per år liksom för närvarande.

I fråga om personer födda efter 1939 föreslås

det att pensionen från den 1 januari 1995 tillväxer med 1,5 procent per år. Dessutom föreslås det att tillväxtprocenten höjs med 0,5 procent per år efter att den anställda har fyllt 55 år. Ett villkor för det extra tillägget på tillväxtprocenten är att anställningen fortgår fram till förmångstagarens pensionsfall.

Enligt den inkomstpolitiska uppgörelsen för 1992 föreslås i ändringen av lagen om statens pensionsfond (RP 175/1993 rd.) av den 1 oktober 1993 att arbetstagarens pensionsavgift genomförs som ett permanent system från ingången av 1994.

De föreslagna ändringarna i statens pensionssystem avses träda i kraft vid ingången av 1994. De ändringar som gäller pensionsåldern, den målsatta pensionsnivån och pensionstillväxten för de anställda skall tillämpas från ingången av 1995.

1.2. Ändringar i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

För att pensionslagstiftningen skall bli enhetligare och med beaktande av de föreslagna ändringarna i statens pensionssystem föreslås att följande ändringar görs i kyrkans pensionslag:

Pensionsåldern i kyrkans pensionssystem motsvarar för närvarande pensionsålderna i statens pensionssystem, men det stadgas också särskilt om den. För att de ändringar i lagen om statens pensioner som gäller begränsning av pensionsrätten på basis av födelsetiden samt graderad pensionsålder i förhållande till pensionstiden skall kunna tillämpas i kyrkans pensionssystem föreslås att den pensionsålder som stadgas i 2 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan slopas. I praktiken har lagrummet om särskild pensionsålder inte längre haft någon betydelse efter den 30 juni 1989 då särskilda pensionsåldrar slopades i kyrkans pensionsförordning. Det föreslås att i paragrafen intas ett stadgande som motsvarar det utlösningstadgande som föreslagits i 8 § 5 mom. lagen om statens pensioner. I stadgandet definieras när en ålderspension som beviljats med stöd av andra pensionslagar eller annan lagstiftning som gäller pensionsskydd utlöser rätten att få kyrkans pension även om personen i fråga inte har uppnått sin pensionsålder. Genom stadgandet begränsas utlösningen till

vissa pensioner. T.ex. krigspension utlöser inte kyrkans pension.

I lagen om statens pensioner ingår inga klara stadganden om när ett tjänsteförhållande pensionsrättsligt anses ha inletts och avslutats om personen t.ex. varit tjänstledig utan lön eller ledig från arbetet. Enligt kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga anses ett tjänsteförhållande ha inletts då en tjänsteinnehavare eller arbetstagare börjar sköta sin tjänst eller sitt arbete och anses ha avslutats vid utgången av den dag för vilken på grundval av tjänste- eller arbetsförhållande senast betalades lön innan tjänste- eller arbetsförhållandet bröts, eller invaliditet inträdde eller individuell förtidspension började eller övergången till deltidsarbete enligt pensionsstadgan ägde rum. Motsvarande stadgande i fråga om avslutande av ett anställningsförhållande finns också i lagen om pension för arbetstagare. Dessa stadganden garanterar att en person inte kan bibehålla sin s.k. rätt till återstående tid under en obegränsad tid efter det att löneutbetalningen upphört. För tydlighetens skull föreslås att i kyrkans pensionslag intas ett stadgande i 4 a § enligt vilket anställningsförhållandet vid tillämpande av kyrkans pensionslag anses ha inletts då arbetet inleds och anses ha avslutats då löneutbetalningen upphör.

I 5 c § i förslaget beviljas rätt till betalning av pension även om beloppet av den dagpenning eller annan förmån som nämns i 8 § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare och som kan inverka reducerande på pensionen inte avgjorts slutligt. Det föreslås att regressrätten till pensionstagarens förmån i stadgandet överförs på kyrkostyrelsen till den del pensionen på grund av bristande samordning betalats till för högt belopp.

I lagen ingår inga stadganden för sådana fall då förmånstagaren på grund av att han är minderårig, sjuk eller av annat skäl inte kan ansöka om pension. Enligt motsvarande förslag till stadgande i lagen om statens pensioner föreslås i 5 d § att kyrkostyrelsen kan godkänna att en nära anhörig eller någon annan som huvudsakligen har hand om honom för hans talan i ett ärende som gäller pension.

I 7 a § i förslaget stadgas om självrättelse och i 2 mom. om betalning av pension när kyrkostyrelsen har föreslagit undanröjning av sitt beslut. Kyrkostyrelsen kan själv ta upp ärendet till ny behandling om beslutet har grundat sig på en felaktig eller bristfällig utredning och det

avgörande som görs på basis av en ny utredning är till förmånstagarens fördel. Om kyrkostyrelsen har gjort en framställning om att undanröja ett pensionsbeslut som vunnit laga kraft kan pensionen genast börja betalas till det belopp som framställningen anger. Motsvarande stadganden finns i de andra pensionslagarna.

I överensstämmelse med det stadgande som föreslagits i lagen om statens pensioner föreslås i 7 b § att kyrkostyrelsens lagakraftvunna beslut om återkrav av pension eller någon annan förmån får verkställas på samma sätt som lagakraftvunna domar i tvistemål. Stadgandet tillämpas på beslut som fattats efter det lagen har trätt i kraft.

I 7 c § 1 mom. i förslaget stadgas om återkrav av pension som betalats utan grund, vilken kan kvittas mot framtida pensionsbelopp. En grundlöst erlagd förmån får inte indrivnas till mer än en sjättedel av nettopensionen. Enligt paragrafens 2 mom. kan återkrav av en grundlöst erlagd förmån lämnas därhän om betalningen utan grund inte kan anses ha berott på förmånstagarens eller hans ombuds svikliga förfarande eller om det belopp som återkrävs är litet. Motsvarande stadganden finns också i de andra pensionslagarna.

De tjänsteinnehavare och arbetstagare i kyrkan och församlingarna som omfattas av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan samt de arbetstagare i föreningar som ingått ett pensionsavtal med kyrkostyrelsen har med stöd av lagen om arbetstagares pensionsavgift (1004/92) varit skyldiga att till kyrkans centralfond betala en pensionsavgift på tre procent enligt nämnda lag. Det föreslås nu att grundstadgandet om arbetstagares pensionsavgift tas med i den nya 8 a § i kyrkans pensionslag. Storleken på pensionsavgiften bestäms enligt 1 mom. på samma grunder som pensionsavgiften för dem som är statsanställda. I ändringen av lagen om statens pensionsfond har det föreslagits att pensionsavgiften blir permanent vid ingången av år 1994 och betalas enligt den pensionsavgiftsprocent som stadgas i 12 b 1 mom. lagen om pension för arbetstagare. I stadgandets 2 mom. föreslås att arbetsgivaren är skyldig att uppbära pensionsavgift av arbetstagaren på den lön som definieras i stadgandet. Det föreslås att i stadgandets 3 mom. stadgas om en möjlighet till rättelse av arbetstagares pensionsavgift hos kyrkostyrelsen. Ändring i

ett beslut om krav på rättelse kan sökas enligt kyrkolagen, dvs. hos högsta förvaltningsdomstolen.

Det föreslås att i 1 mom. i den nya 8 b § i enlighet med gällande lag stadgas att arbetsgivaren svarar för betalning av såväl arbetsgivarens som arbetstagarens pensionsavgift till kyrkans centralfond. Stadgandets 2 mom. innebär en skyldighet att överföra åtminstone samma relativa andel av arbetstagarnas pensionsavgift till pensionsfonden som av arbetsgivarnas pensionsavgift.

I 10 § i förslaget åläggs offentligrättsliga samfunds myndigheter och inrättningar samt privata arbetsgivare och andra instanser som nämns i stadgandet att meddela kyrkostyrelsen de uppgifter som behövs i samband med behandlingen av pensionsansökan. Motsvarande stadgande finns i de andra pensionslagarna.

1.3. Ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av 2 och 3 §§ pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

Det föreslås att 2 mom. i kraftträdelsestadgandet i lagen den 30 december 1992 om ändring av 2 och 3 §§ pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (1601/92) ändras i överensstämmelse med motsvarande ändring av lagen om statens pensioner så att ändringarna av pensionsskyddet i nämnda lags 2 § inte skall gälla sådana tjänsteinnehavare och arbetstagare som är födda före 1940. I stadgandet föreslås att lagens 3 § 2 mom. tillämpas på alla anställningsförhållanden då pensionsfallet inträffat efter det lagen har trätt i kraft, dvs. från den 1 januari 1993. En tjänsteinnehavare eller arbetstagare som samtidigt har två eller flera anställningar hos samma arbetsgivare anses inneha endast en anställning när pensionen bestäms. Den föreslagna ändringen har knappt någon inverkan på personens totala pensionsskydd men skulle ha en betydande inverkan på hur pensionssystemet fungerar. Behandlingen av pensioner skulle bli avsevärt snabbare. Ändringen har redan tidigare genomförts på ovan anförda sätt i det kommunala pensionssystemet. Den föreslagna ändringen torde kunna genomföras i vanlig lagstiftningsordning.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Förslaget till ändring av pensionslagen för

evangelisk-lutherska kyrkan innebär en försäkring av pensionsförmånerna för de förmånstagare som har fortlöpande anställning och är födda efter 1939. Pensionernas tillväxttakt och sänkningen av den målsatta pensionsnivån inverkar sänkande på kostnaderna i kyrkans pensionssystem på samma sätt som i statens pensionssystem. Minskningen av pensionsutgifterna kan konstateras under de första åren av 2000-talet. Reformens verkan upphör omkring 2050 då pensionerna och familjepensionerna för alla dem som nu innehar fortlöpande anställning har upphört. Minskningen i pensionsutgifterna är som mest omfattande omkring år 2020 då den är 8 procent jämfört med de nuvarande systemet och uppgår till 42 miljoner i mark.

Det att åldersgränsen för den individuella förtidspensionen höjs från 55 till 58 år innebär en omedelbar sänkning av pensionsutgifterna. De individuella förtidspensionerna uppgår till omkring 13 miljoner mark per år. Inbesparingen beräknas år 1998 uppgå till omkring 700 000 mark per år.

Arbetstagarens pensionsavgift är en nödvändig del av systemet med att finansiera pensionsutgifterna. Enligt planerna kommer denna del att växa i framtiden. År 1994 uppskattas arbetstagarens pensionsavgift ge 42 miljoner mark och arbetsgivarens pensionsavgift omkring 376 miljoner mark. En del av avgifterna fonderas. Den totala fonderingsgraden år 1993 och vidare år 1994 är 5 procent.

Datasystemet för kyrkans pensioner håller på att utvecklas som bäst och de ändringar som nu görs i pensionssystemet beaktas samtidigt. Innehållet i pensionsskyddet ändras genom de reformer som genomförs inom statens pensionssystem och blir betydligt mer invecklat än tidigare och kan ge upphov till kostnadsökningar under olika skeden av pensionsbehandlingen. Genom den föreslagna ändringen av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av pensionslagen är avsikten däremot att förenkla pensionsbehandlingen och registreringen av anställningsförhållandena och på så sätt minska kostnaderna.

3. Ärendets beredning

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag utgående från kyrkostyrelsens framställning till kyrkomötet och efter behörig utskottsbehand-

ling på basis av kyrkomötets beslut den 11 november 1993.

4. Ikraftträdande

Ändringarna i kyrkans pensionssystem skall genomföras vid samma tidpunkt som ändringarna i statens pensionssystem, dvs. den 1 januari 1994.

Lagen skall tillämpas på sådana pensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar när lagen träder i kraft eller därefter.

Ändringar som gäller pensionsrätten genomförs i regel genom ändring av lagen om statens pensioner.

Det föreslås att ikraftträdelsestadgandet i samband med stadgandet om systemet med s.k. flexibla pensionsåldrar preciseras till vissa delar. Enligt ikraftträdelsestadgandet i lagen den 16 juni 1989 om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (564/89) är ett villkor för att tillämpa stadgandena om valrätt och gamla yrkesbetingade pensionsåldrar att förmånstagaren har rätt till pension med tillämpning av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner. Det föreslås att detta villkor slopas. Nämnda stadganden om valrätt och pensionsålder skall dock inte tillämpas på de nya förmånstagare som uppkommit efter 1939 och som avses i det föreslagna 1 § 3 mom. i lagen om statens pensioner. Det föreslås att villkoren för valrätt också preciseras så att dessa stadganden om valrätt och pensionsålder inte heller skall tillämpas på en förmånstagare som fått deltidspension eller individuell förtidspension.

Det föreslås en tillväxtgaranti för de förmånstagare som är berättigade att välja pensionsålder. Enligt den skall tillväxten på den pension som förmånstagaren får enligt kyrkans pensionslag vara minst 60 procent om han har minst 30 års anställningstid som räknas som pensionstid. Detta är nödvändigt eftersom full pension annars inte i alla fall skulle hinna

intjänas för en lägre pensionsålder än 63 år. En sådant tillägg till tillväxten som eventuellt saknas skall läggas till den pension som beviljas för förmånstagarens sista anställning. Ändringarna som gäller valrätt tillämpas från ingången av 1995.

I 2 § i pensionsförordningen för evangelisk-lutherska kyrkan (618/66) har som villkor för att räkna vissa anställningstider som pensionstid angivits att 10 § 2 mom. i lagen om statens pensioner skall tillämpas på den pension som beviljas förmånstagaren. Med tanke på de föreslagna ändringarna i fråga om bestämmande av pensionen föreslås att den pension som beviljas en sådan gammal förmånstagare som avses i förslaget till 1 § 3 mom. i lagen om statens pensioner vid tillämpning av stadgandena i kyrkans pensionsförordning skall anses som en pension som beviljas med tillämpande av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner. Vid räknande av gamla anställningstider som pensionstid sker då ingen ändring jämfört med gällande stadganden.

5. Lagstiftningsordning

Ändringarna i samband med pensionsrättigheterna för kyrkans tjänsteinnehavare och arbetstagare genomförs huvudsakligen på samma sätt som de föreslagna ändringarna i statens pensionslagstiftning, där utgångspunkten har varit att några ingrepp i de införtjänta pensionsrättigheterna inte görs, de som har fyllt 55 år berörs inte av ändringarna och verkningarna av ändringarna på yngre personer har lindrats genom övergångsstadganden. Ändringarna kan således inte sägas inkräkta på förmånstagarnas grundlagsenliga rättigheter, inte heller kräver behandlingen av lagförslaget den ordning som gäller stiftande av grundlag.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan av den 20 maj 1966 (298/66) 2 och 10 §§, dessa lagrum sådana de lyder, 2 § ändrad genom lag av den 30 december 1992 (1601/92) och 10 § genom lag av den 16 juni 1989 (564/89), samt fogas till lagen nya 4 a, 5 c, 5 d, 7 a, 7 b, 7 c, 8 a och 8 b §§ som följer:

2 §

Om en förmånstagare som har en pensions-tid om minst en månad har fått ålderspension som beviljats med stöd av de stadganden som nämns i 8 § 5 mom. lagen om statens pensioner (/93) och vars belopp beräknats med tillämpande av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner eller stadganden i andra motsvarande lagar eller bestämmelser i pensionsstadgor som nämns i 8 § 5 mom. lagen om statens pensioner, har han efter det att anställningen upphört rätt till ålderspension enligt denna lag oberoende av om han har uppnått sin pensions-ålder.

4 a §

Utan hinder av vad som annars följer av tjänste- eller arbetsförhållandet anses vid tillämpningen av denna lag anställningen har inletts då tjänsteinnehavaren har börjat sköta sin tjänst eller arbetstagaren börjat utföra sitt arbete. Om månadens första dag infaller på en söndag, helgdag eller högtidsdag eller någon annan ledig dag och tjänsteinnehavaren därför inte kunnat börja sköta sin tjänst eller arbetstagaren kunnat utföra sitt arbete på nämnda dag, anses anställningen trots det ha inletts den första dagen i månaden. På samma sätt anses anställningen ha avslutats vid utgången av den dag för vilken på grundval av anställningen senast betalades lön innan anställningen bröts, eller innan arbetsoförmåga inträdde eller individuell förtidspension började eller övergången till deltidsarbete ägde rum.

5 c §

Om förmånstagaren har rätt att få sådan dagpenning, olycksfallspension, ersättning, ersättning för inkomstbortfall eller livränta som avses i 8 § 1 mom. (612/91) lagen om pension för arbetstagare, kan pension enligt denna lag utan hinder av vad som stadgas i 11 och 12 §§ lagen om statens pensioner betalas utan hänsyn

till sagda förmån tills dess belopp slutligt avgjorts. Förmånstagarens rätt till nämnda förmån överförs på kyrkostyrelsen till den del förmånen vid samordning hade minskat pensionen.

5 d §

Om förmånstagaren är minderårig eller om han på grund av sjukdom eller av annan orsak är oförmögen att själv söka pension och om han saknar förmyndare eller för ändamålet förordnad god man, kan en av kyrkostyrelsen godkänd nära anhörig eller annan person som huvudsakligen har hand om honom, i egenskap av intressebevakare föra hans talan i ett ärende som gäller pension enligt denna lag.

7 a §

Om ett lagakraftvunnet beslut om pension grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt får kyrkostyrelsen ta upp ärendet till ny behandling om det är fråga om beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån.

Om kyrkostyrelsen har gjort en framställning om undanröjande av ett beslut om pension kan den, tills ärendet har avgjorts, inställa betalningen av pensionen eller betala pensionen till det belopp som enligt framställningen kan anses riktigt.

7 b §

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav av en förmån som kyrkostyrelsen har beviljat med stöd av denna lag kan verkställas som en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

7 c §

En grundlöst erlagd förmån får återkrävas även genom kvittning mot framtida pensionsbelopp. Från det pensionsbelopp som varje gång skall erläggas kan dock inte utan för-

månstagarens samtycke dras av mer än en sjättedel av den del av pensionsbeloppet som återstår efter det förskott på pensionsbeloppet i enlighet med lagen om förskottsuppbörd (418/59) eller källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78) innehållits.

Återkrav av en förmån som betalats utan grund kan lämnas därhän om beviljandet eller betalningen av den inte kan anses bero på förmånstagarens eller hans ombuds svikliga förfarande eller om det belopp som återkrävs är litet.

8 a §

Personer som omfattas av kyrkans pensions-system och avses i 1 § i denna lag är skyldiga att till kyrkans centralfond betala arbetstagares pensionsavgift, som till sin storlek motsvarar den i 12 b § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/61) stadgade pensionsavgiftsprocenten av den lön till arbetstagaren som stadgas i 2 mom.

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen arbetstagares pensionsavgift av den lön till den anställda som avses i 4 § lagen om förskottsuppbörd eller 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet samt redovisar pensionsavgiften till kyrkans centralfond på det sätt som kyrkostyrelsen bestämmer.

Personer som omfattas av lagens tillämpningsområde kan yrka rättelse av arbetstagares pensionsavgift hos kyrkostyrelsen. Vid sökande av ändring i ett beslut som gäller rättelseyrkande iakttas i tillämpliga delar vad som stadgas om ändringssökande i kyrkolagen.

8 b §

För pensionsavgiften, som består av arbetsgivares pensionsavgift som avses i 8 § och arbetstagares pensionsavgift som nämns i 8 a §, svarar arbetsgivaren gentemot kyrkans centralfond på det sätt som stadgas om arbetsgivares pensionsavgift.

Av de medel som utgörs av arbetstagarnas pensionsavgift överförs till pensionsfonden minst samma relativa andel som av arbetsgivarernas pensionsavgift.

10 §

Statens, kommunernas och andra offentligt-rättsliga samfunds myndigheter och inrätt-

ningar, pensionsskyddscentralen, försäkrings- och pensionsanstalterna, de privata arbetsgivarna samt sjukhusen och läkarna i tjänsteförhållande samt myndigheter och inrättningar som beviljar i 5 a och 10 a §§ nämnda förmåner är skyldiga att på begäran avgiftsfritt lämna kyrkostyrelsen uppgifter som de innehar och som inverkar på avgörandet av ett ärende under behandling eller på utbetalningen av pension. För läkarutlåtanden och läkarintyg skall dock betalas skälig ersättning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Utän hinder av vad som stadgas i ikraftträdelsestadgandet i lagen den 6 juni 1989 om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (564/89) är det inte ett villkor för tillämpning av stadgandena om valrätt och den åldersrätt som avses i nämnda ikraftträdelsestadgande att förmånstagaren har rätt till pension med tillämpning av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner. Nämnda stadganden om valrätt och pensionsålder tillämpas dock inte på en sådan efter år 1939 född ny förmånstagare som avses i 1 § 3 mom. lagen om ändring av lagen om statens pensioner som träder i kraft den 1 januari 1994, inte heller på en förmånstagare som erhållit deltidspension eller individuell förtidspension enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. För en i detta moment avsedd förmånstagare som har rätt att välja pensionsålder är pensionstillväxten minst 60 procent om han har minst 30 år anställningstid som räknas som pensionstid enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Den tillväxt som saknas fogas till förmånstagarens sista anställning. Detta moment tillämpas från och med den 1 januari 1995.

Lagens 7 c § tillämpas på beslut som givits sedan lagen har trätt i kraft och 8 a och 8 b §§ på lön som har betalats medan lagen är i kraft.

Pension som beviljas en gammal förmånstagare som avses i 1 § 3 mom. lagen om statens pensioner, sådant det lyder ändrat i lag av den 1993 (/93), betraktas när 2 § pensionsförordningen för evangelisk-lutherska kyrkan tillämpas, sådan den lyder i förordning av den 23 januari 1981 (68/81), såsom pension som beviljas med tillämpning av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av 2 och 3 §§ pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras ikraftträdelsestadgandets 2 mom. i lagen den 20 december 1992 om ändring av 2 och 3 §§ pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (1601/91) som följer:

Lagens 2 § tillämpas på tjänsteinnehavare och arbetstagare vilka är födda efter år 1939 och vilka har en anställning som omfattas av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och som börjat efter år 1992. Lagens 2 § tillämpas inte på tjänsteinnehavare och arbetstagare vars anställning har varit i kraft innan lagen trädde i kraft och som fortsätter utan

avbrott. Lagens 3 § 2 mom. tillämpas på pensionsfall som inträffat efter det att lagen har trätt i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Denna lag tillämpas på pensionsfall som inträffat den 1 januari 1993 eller därefter.

Helsingfors den 3 december 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister *Tytti Isohookana-Asunmaa*

1.

Lag**om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan av den 20 maj 1966 (298/66) 2 och 10 §§, dessa lagrum sådana de lyder, 2 § ändrad genom lag av den 30 december 1992 (1601/92) och 10 § genom lag av den 16 juni 1989 (564/89), samt fogas till lagen nya 4 a, 5 c, 5 d, 7 a, 7 b, 7 c, 8 a och 8 b §§ som följer:

Gällande lydelse

2 §
Pensionsåldern är 65 år.

Föreslagen lydelse

2 §
Om en förmånstagare som har en pensionstid om minst en månad har fått ålderspension som beviljats med stöd av de stadganden som nämns i 8 § 5 mom. lagen om statens pensioner (193) och vars belopp beräknats med tillämpande av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner eller stadganden i andra motsvarande lagar eller bestämmelser i pensionsstadgor som nämns i 8 § 5 mom. lagen om statens pensioner, har han efter det att anställningen upphört rätt till ålderspension enligt denna lag oberoende av om han har uppnått sin pensionsålder.

4 a §
Utan hinder av vad som annars följer av tjänste- eller arbetsförhållandet anses vid tillämpningen av denna lag anställningen har inletts då tjänsteinnehavaren har börjat sköta sin tjänst eller arbetstagaren börjat utföra sitt arbete. Om månadens första dag infaller på en söndag, helgdag eller högtidsdag eller någon annan ledig dag och tjänsteinnehavaren därför inte kunnat börja sköta sin tjänst eller arbetstagaren kunnat utföra sitt arbete på nämnda dag, anses anställningen trots det ha inletts den första dagen i månaden. På samma sätt anses anställningen ha avslutats vid utgången av den dag för vilken på grundval av anställningen senast betalades lön innan anställningen bröts, eller innan arbetsoförmåga inträdde eller individuell förtidspension började eller övergången till deltidsarbete ägde rum.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 c §

Om förmånstagaren har rätt att få sådan dagpenning, olycksfallspension, ersättning, ersättning för inkomstbortfall eller livränta som avses i 8 § 1 mom. (612/91) lagen om pension för arbetstagare, kan pension enligt denna lag utan hinder av vad som stadgas i 11 och 12 §§ lagen om statens pensioner betalas utan hänsyn till sagda förmån tills dess belopp slutligt avgjorts. Förmånstagarens rätt till nämnda förmån överförs på kyrkostyrelsen till den del förmånen vid samordning hade minskat pensionen.

5 d §

Om förmånstagaren är minderårig eller om han på grund av sjukdom eller av annan orsak är oförmögen att själv söka pension och om han saknar förmyndare eller för ändamålet förordnad god man, kan en av kyrkostyrelsen godkänd nära anhörig eller annan person som huvudsakligen har hand om honom, i egenskap av intressebevakare föra hans talan i ett ärende som gäller pension enligt denna lag.

7 a §

Om ett lagakraftvunnet beslut om pension grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt får kyrkostyrelsen ta upp ärendet till ny behandling om det är fråga om beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån.

Om kyrkostyrelsen har gjort en framställning om undanröjande av ett beslut om pension kan den, tills ärendet har avgjorts, inställa betalningen av pensionen eller betala pensionen till det belopp som enligt framställningen kan anses riktigt.

7 b §

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav av en förmån som kyrkostyrelsen har beviljat med stöd av denna lag kan verkställas som en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

7 c §

En grundlöst erlagd förmån får återkrävas även genom kvittning mot framtida pensionsbelopp. Från det pensionsbelopp som varje gång skall erläggas kan dock inte utan förmånstagarens samtycke dras av mer än en sjättedel av den del av pensionsbeloppet som återstår efter det förskott på pensionsbeloppet i enlighet med lagen

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

om förskottsuppbörd (418/59) eller källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78) innehållits.

Återkrav av en förmån som betalats utan grund kan lämnas därhän om beviljandet eller betalningen av den inte kan anses bero på förmånstagarens eller hans ombuds svikliga förfarande eller om det belopp som återkrävs är litet.

8 a §

Personer som omfattas av kyrkans pensionsystem och avses i 1 § i denna lag är skyldiga att till kyrkans centralfond betala arbetstagares pensionsavgift, som till sin storlek motsvarar den i 12 b § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/61) stadgade pensionsavgiftsprocenten av den lön till arbetstagaren som stadgas i 2 mom.

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen arbetstagares pensionsavgift av den lön till den anställda som avses i 4 § lagen om förskottsuppbörd (418/59) eller 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78) samt redovisar pensionsavgiften till kyrkans centralfond på det sätt som kyrkostyrelsen bestämmer.

Personer som omfattas av lagens tillämpningsområde kan yrka rättelse av arbetstagares pensionsavgift hos kyrkostyrelsen. Vid sökande av ändring i ett beslut som gäller rättelseyrkande iakttas i tillämpliga delar vad som stadgas om ändringssökande i kyrkolagen.

8 b §

För pensionsavgiften, som består av arbetsgivares pensionsavgift som avses i 8 § och arbetstagares pensionsavgift som nämns i 8 a §, svarar arbetsgivaren gentemot kyrkans centralfond på det sätt som stadgas om arbetsgivares pensionsavgift.

Av de medel som utgörs av arbetstagarnas pensionsavgift överförs till pensionsfonden minst samma relativa andel som av arbetsgivarnas pensionsavgift.

10 §

Statens, kommunernas och andra offentlig-rättsliga samfunds myndigheter och inrättningar, pensionsskyddscentralen, försäkrings- och pensionsanstalterna, de privata arbetsgivarna samt sjukhusen och läkarna i tjänsteförhållande är skyldiga att på begäran avgiftsfritt

10 §

Statens, kommunernas och andra offentlig-rättsliga samfunds myndigheter och inrättningar, pensionsskyddscentralen, försäkrings- och pensionsanstalterna, de privata arbetsgivarna samt sjukhusen och läkarna i tjänsteförhållande samt myndigheter och inrättningar som

Gällande lydelse

lämna kyrkostyrelsen uppgifter som de innehar och som inverkar på avgörandet av ett ärende under behandling eller på utbetalningen av pension. För läkarutlåtanden och läkarintyg skall dock betalas skälig ersättning.

Föreslagen lydelse

beviljar i 5 a och 10 a §§ nämnda förmåner är skyldiga att på begäran avgiftsfritt lämna kyrkostyrelsen uppgifter som de innehar och som inverkar på avgörandet av ett ärende under behandling eller på utbetalningen av pension. För läkarutlåtanden och läkarintyg skall dock betalas skälig ersättning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Utan hinder av vad som stadgas i ikraftträdelsestadgandet i lagen den 6 juni 1989 om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (564/89) är det inte ett villkor för tillämpning av stadgandena om valrätt och den åldersrätt som avses i nämnda ikraftträdelsestadgande att förmånstagaren har rätt till pension med tillämpning av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner. Nämnda stadganden om valrätt och pensionsålder tillämpas dock inte på en sådan efter år 1939 född ny förmånstagare som avses i 1 § 3 mom. lagen om ändring av statens pensioner som träder i kraft den 1 januari 1994, inte heller på en förmånstagare som erhållit deltidspension eller individuell förtidspension enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. För en i detta moment avsedd förmånstagare som har rätt att välja pensionsålder är pensions-tillväxten minst 60 procent om han har minst 30 år anställningstid som räknas som pensionstid enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Den tillväxt som saknas fogas till förmånstagarens sista anställning. Detta moment tillämpas från och med den 1 januari 1995.

Lagens 7 c § tillämpas på beslut som givits sedan lagen har trätt i kraft och 8 a och 8 b §§ på lön som har betalats medan lagen är i kraft.

Pension som beviljas en gammal förmånstagare som avses i 1 § 3 mom. lagen om statens pensioner, sådant det lyder ändrat i lag av den 1993 (/93), betraktas när 2 § pensionsförordningen för evangelisk-lutherska kyrkan tillämpas, sådan den lyder i förordning av den 23 januari 1981 (68/81), såsom pension som beviljas med tillämpning av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter för vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av 2 och 3 §§ pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut

ändras ikraftträdelsestadgandets 2 mom. i lagen den 20 december 1992 om ändring av 2 och 3 §§ pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (1601/91) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Lagen tillämpas på de tjänsteinnehavare och arbetstagare vars anställning enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan har börjat efter den 31 december 1992. Lagens 2 och 3 §§ tillämpas dock sådana de lyder när denna lag träder i kraft på de tjänsteinnehavare och arbetstagare vars anställning var i kraft innan lagen trädde i kraft och fortgår utan avbrott.

Lagens 2 § tillämpas på tjänsteinnehavare och arbetstagare vilka är födda efter år 1939 och vilka har en anställning som omfattas av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och som börjat efter år 1992. Lagens 2 § tillämpas inte på tjänsteinnehavare och arbetstagare vars anställning har varit i kraft innan lagen trädde i kraft och som fortsätter utan avbrott. Lagens 3 § 2 mom. tillämpas på pensionsfall som inträffat efter det att lagen har trätt i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.
Denna lag tillämpas på pensionsfall som inträffat den 1 januari 1993 eller därefter.
